

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Václava Novotného a soudkyň JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Ludmily Valentové v právní věci žalobce: **M. Č.**, zast. JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou se sídlem Žitná 45, 110 00 Praha, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 3, Praha 7, o udělení azylu, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 7. 12. 2004, č. j. 46 Az 41/2004 – 23,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

Odůvodnění:

Rozhodnutím Ministerstva vnitra ze dne 16. 1. 2004, č. j. OAM-302/LE-11- ZA05-2003 nebyl žalobci udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v platném znění (dále jen zákon o azylu) a současně bylo rozhodnuto tak, že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Žalovaný ve svém rozhodnutí uvedl, že žalobce – stěžovatel - neuvedl jiný motiv ke svému odchodu z vlasti v roce 1999 než možnost navštívit své přátele v ČR. O udělení azylu požádal v únoru 2003 proto, aby se zde léčil. Z lékařské zprávy vyplývá, že léčba úspěšně skončila 16. 10. 2003 a podle správního orgánu tedy důvod k žádosti o udělení azylu, tedy léčba, pominul a nic nebrání stěžovateli v návratu do země původu.

V kasační stížnosti stěžovatel uvedl, že se domnívá, že správní orgán neposoudil podklady obsažené ve spisu ohledně možností zdravotnické péče na Ukrajině správně. Nevyplývá z nich totiž, s jakou mírou pravděpodobnosti by byla žalobci poskytnuta adekvátní zdravotnická péče, jak dlouho by čekal na případná odborná vyšetření, popř. hospitalizaci. Rovněž ze spisu a závěrů soudu a správního orgánu nevyplývá, za jakých okolností může dojít k recidivě onemocnění TBC, proč má být žalobce sledován minimálně po dobu tří let po ukončení léčby a pod. Pokud toto nebylo ničím doloženo, nemohlo to být ani zohledněno při správním uvážení o udělení humanitárního azylu. Bylo také požádáno o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že hlavním důvodem žádosti byla závažná nemoc, kterou si zde stěžovatel úspěšně vyléčil a lékařem doporučené kontroly zdravotního stavu může absolvovat v zemi původu. K legalizaci stěžovatelova pobytu na území ČR, jakož i ochraně rodinného života s jeho českou přítelkyní, podle stěžovatelova vyjádření budoucí manželkou, i s jeho sestrou žijící v ČR, je stěžovateli k dispozici úprava daná zákonem o pobytu cizinců (zák. č. 326/1999 Sb.), kterou může použít.

Z obsahu správního spisu vyplynuly skutečnosti, které jsou podrobně popsány v rozsudku soudu I. stupně, zejména tedy pokud jde o důvod, pro který o azyl žádá, totiž kvůli svému onemocnění TBC. Na Ukrajině nemá žádnou rodinu, kdežto v ČR má přítelkyni. Správní orgán vycházel ze zprávy Ministerstva zahraničí USA o stavu dodržování lidských práv na Ukrajině v roce 2002, z materiálu Velké Británie hodnocení země z října 2002 a také z informací Ministerstva zahraničních věcí ČR z roku 2003 a z informací společnosti Člověk v tísni; zohlednil lékařské posudky stěžovatele. Z obsahu rozsudku krajského soudu je pak zřejmé, že ten vycházel také z doplňujícího pohovoru k žádosti o udělení azylu ze dne 1. 9. 2003, v němž stěžovatel uvedl, že Ukrajinu opustil, protože měl v ČR známé a přítelkyni a o azyl požádal z toho důvodu, že neměl šanci na trvalý pobyt, neboť neměl vízum. Protože na Ukrajině měl malou šanci na vyléčení, musel by za všechno platit velké peníze, tak v žádosti o azyl uvedl, že o něj žádá, aby se mohl vyléčit. To mu poradila doktorka. Když byl v nemocnici, propadlo mu vízum a musel požádat o azyl, jinak by dostal zákaz pobytu. Uvedl, že v případě návratu do vlasti by se mu asi nic nestalo, ale těžko by se do ČR vracel zpět. Z lékařské zprávy vystavené MUDr. A. K. z kliniky tuberkulózy a respiračních nemocí Všeobecné fakultní nemocnice v P. z 2. 1. 2004 vyplývá, že stěžovatel byl v tomto zdravotnickém zařízení léčen od 1. 7. 2003 pro plicní TBC, a že léčba byla ukončena dne 16. 10. 2003 s tím, že pacient by měl být kontrolován po dobu tří let a že toto sledování může být prodlouženo o dalších 5 let. Z informace společnosti Člověk v tísni z 24. 10. 2002, týkající se zdravotní péče na Ukrajině, vyplývá, že soukromá zdravotnická zařízení existují pouze ve velkých městech a jsou dostupná pouze malému zlomku ukrajinské populace, že všichni ostatní občané jsou odkázáni na státní zdravotnickou péči, která je v zásadě bezplatná, ale neexistuje hrazení medikamentů a její úroveň je kolísavá. Pokud se týká pacientů s plicní TBC, pacienti si hradí léky, a pokud jde o zařízení nemocničního typu, některá vyžadují i příspěvek na jídlo. K dostupnosti zdravotní péče se v informaci uvádí, že obecně lze říci, že ambulantně bude pacient vyšetřen okamžitě, že může ale existovat i značná čekací doba na specializované vyšetření a hospitalizaci. Soud pak ve svém rozsudku uzavřel, že samotná skutečnost, že se stěžovatel v ČR léčil, nezakládá důvod pro udělení azylu podle § 12 zák. o azylu a také, že důvod pro udělení azylu pominul, když léčba byla úspěšně ukončena a kontroly může žalobce absolvovat ve zdravotnických zařízeních ve své vlasti.

Nejvyšší správní soud napadený rozsudek přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel namítá stížní důvody v rozsahu uvedeném v § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s. K prve označenému důvodu soud upomíná, že skutková podstata, z níž správní orgán vycházel v napadeném rozhodnutí, je se spisy v rozporu, pokud skutkový materiál, jinak dostačující k učiněnému správnému skutkovému závěru, ve spisu obsažený, vede k jiným skutkovým závěrům, než jaký učinil rozhodující orgán. Skutková podstata nemá oporu ve spisech, chybí-li podklad pro skutkový závěr učiněný rozhodujícím orgánem, resp. je nedostačující k učinění správného skutkového závěru. Z důvodů níže rozvedených Nejvyšší správní soud neshledal nic, co by svědčilo pro důvod pro podání kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Důvodem pro podání kasační stížnosti z dalšího důvodu, a to podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. je nepřezkoumatelnost, spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Námitku uplatněnou v tomto ohledu neshledal Nejvyšší správní soud rovněž opodstatněnou, když napadené rozhodnutí žalovaného je dostatečně srozumitelným a přesvědčivým způsobem odůvodněno, pro stěžovatele z něj zcela jasně vyplývá, z jakých skutečností správní orgán a následně i soud vycházely a jakými právními úvahami se při rozhodování řídily.

Soud I. stupně byl při posuzování zákonnosti rozhodnutí žalovaného správního orgánu vázán v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s. ř. s. rozsahem a důvody opravného prostředku, které stěžovatel uvedl, přičemž vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Soud vycházel ze zjištění učiněných ze správního spisu, z nichž vyplývá, že stěžovatel svou vlast opustil z osobních důvodů a o azyl žádal z důvodů dílem zdravotních, dílem ekonomických. Česká republika je pro něj cílovým státem, chce zde žít a léčit se. V případě návratu se obává toho, že nebude dostatečně zajištěna jeho další léčba. Při pohovoru byl stěžovatel seznámen s obsahem informací, které měl žalovaný k dispozici k posouzení stěžovatelem uváděných skutečností, a to s výše uvedenými zprávami. Nejvyšší správní soud sdílí názor krajského soudu uvedený v odůvodnění napadeného rozsudku, v němž dospěl k závěru, že důvody, které uvádí stěžovatel, nelze podřadit pod žádný z důvodů pro udělení azylu ve smyslu § 12 zákona o azylu, resp. se závěrem, že žalobce v žádosti o udělení azylu ani v pohovoru neuvedl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má. Ovšem rozhodující stěžovatelovy námitky směřují proti postupu správního orgánu ve vztahu k výroku o udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu.

K otázce humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu je především nutno uvést, že tento důvod azylu je třeba vnímat jako výjimečný a zároveň subsidiární. To znamená, že připadá v úvahu pouze tehdy, jestliže není zjištěn důvod pro udělení azylu podle citovaného § 12, a to v případě hodném zvláštního zřetele. Žalovaný správní orgán v napadeném rozhodnutí uvedl, že v případě posouzení stěžovatelovy osobní situace a poměru

v zemi jeho státní příslušnosti humanitární azyl ve smyslu § 14 zákona o azylu neuděluje. Z uvedeného tedy plyne, že se žalovaný zabýval i touto formou azylu. Udělení azylu je na volné úvaze příslušného správního orgánu a rozhodnutí o něm přezkoumává soud pouze v omezeném rozsahu. Protože správní orgán řádně zjistil a posoudil jak osobní situaci stěžovatele, tak i stav v jeho zemi a pokud sám z toho nedovodil důvody pro udělení humanitárního azylu, je takové rozhodnutí v jeho pravomoci. Rovněž krajský soud v napadeném rozsudku ve vztahu k humanitárnímu azylu uvedl, že podle § 14 zákona o azylu lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu, jestliže v řízení o udělení azylu nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Na udělení humanitárního azylu není právní nárok, nelze výlučně o něj podat žádost a správní orgán o něm rozhoduje na základě správního uvážení. Podle § 14 zákona o azylu je možné podřadit případy udělení azylu odůvodněné, např. vysoký věk žadatele nebo jeho zdravotní stav. Rozhodnutí správního orgánu, v němž bylo použito správního uvážení spočívající ve volbě rozhodnutí azyl z humanitárního důvodu neudělit, nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, bylo v souladu s pravidly logického posuzování a premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem; nelze tedy hovořit o voluntaristickém přístupu správního orgánu.

Krajský soud konstatoval, že toto základní onemocnění bylo vyléčeno a doporučené kontroly může stěžovatel absolvovat ve své vlasti. Nutno tedy i ze strany Nejvyššího správního soudu zdůraznit, že z lékařské zprávy citované napadeným rozsudkem je nepochybné, že současný zdravotní stav stěžovatele není natolik závažný, aby ohrožoval bezprostředně jeho život a mohl tak založit úvahu o udělení azylu z humanitárních důvodů, navíc za situace, kdy ze žádné z hodnotících zpráv nelze dovodit, že by další lékařská péče na Ukrajině byla vyloučena nebo podstatně ztížena. Námitky stěžovatele uvedené v kasační stížnosti, týkající se míry pravděpodobnosti poskytnutí adekvátní zdravotní péče či recidivy této závažné choroby, nemohou zásadním způsobem ovlivnit názor Nejvyššího správního soudu o tom, že přístup žalovaného k otázce udělení humanitárního azylu byl v souladu s požadavky vztahujícími se k volné hodnotící úvaze správní. Nejvyšší správní soud tedy neshledal pochybení v postupu správního orgánu při zjišťování důvodů pro udělení humanitárního azylu a rovněž neshledal pochybení v postupu Krajského soudu v Praze, jehož právní závěry ve vztahu k výroku rozhodnutí podle § 14 zákona o azylu považuje za odpovídající platné zákonné úpravě.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že důvody uvedené v kasační stížnosti stěžovatelem podřazené pod ust. § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s., nebyly prokázány, a proto podanou kasační stížnost podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl. O návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nerozhodoval, neboť o kasační stížnosti rozhodl přednostně (§ 56 odst. 2 s. ř. s.).

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.) a žalovanému, který byl v řízení úspěšný, náklady řízení nevznikly, resp. je neúčtoval. Proto soud rozhodl, že žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Protože žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné jemu vzniklé náklady

ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žádnému z účastníků se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává, neboť stěžovatel se svou kasační stížností úspěšný nebyl.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 27. května 2005

JUDr. Václav Novotný
předseda senátu